

НАРЕДБА за планиране на граждански ресурси за отбрана

Приета с [ПМС № 267](#) от 16.11.2010 г., обн., ДВ, [бр. 93](#) от 26.11.2010 г., в сила от 26.11.2010 г., изм., бр. 83 от 25.10.2011 г., в сила от 25.10.2011 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се уреждат условията и редът за планиране на граждански ресурси за отбрана.

(2) Планирането на граждански ресурси за отбрана е система от дейности за определяне на военновременните потребности на страната от военна и гражданска продукция и услуги, възлагане на военновременни задачи, разработване на военновременни планове и програми и сключване на договори и споразумения за тяхното осигуряване.

Чл. 2. (1) Военновременните потребности на страната от граждански ресурси отразяват потребностите за въоръжените сили, населението, поддържането на инфраструктурата и функционирането на икономиката на страната във военно време. Военновременните потребности са основа за подготовката на държавния военновременен план.

(2) Чрез военновременните задачи на държавните органи се определят техните задължения по осигуряване с граждански ресурси на въоръжените сили и населението, поддържането на инфраструктурата, функционирането на икономиката и държавната администрация във военно време. Чрез военновременните задачи на юридическите лица се определят техните задължения за производство или доставка на граждански ресурси във военно време. Военновременните задачи са елемент от държавния военновременен план.

(3) Военновременните планове и програми имат за цел да осигурят ресурси за устойчиво функциониране на държавата във военно време.

Чл. 3. (1) Планирането на граждански ресурси за отбрана се извършва от министерствата и ведомствата, второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към тях, органите на съдебната власт (съд, прокуратура и следствие), областните управи, общините (районите към тях), както и организациите и юридическите лица с възложени военновременни задачи.

(2) Плановият период, за който се планират граждански ресурси за отбрана, се определя с указания на Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната и е в съответствие с продължителността на военновременния период, определен с нормативен акт.

Чл. 4. (1) Планирането на гражданските ресурси се основава на следните принципи и условия:

1. интегриране на планирането по цели, подходи, ресурси, време и място;
2. планиране по икономически дейности на национално, ведомствено, областно и общинско ниво и на ниво юридически лица или еднолични търговци;

3. отчитане на икономическите възможности на страната и наличието на военновременни запаси и държавни резерви, в това число кризисни запаси, както и способностите за военновременни доставки от местно производство и от внос;

4. контрол и приоритизиране на задачите при ефективно използване на наличните ресурси;

5. съгласуваност на военновременното планиране с планирането от другите области на сигурността;

6. приоритетно изпълнение на договори за производство и снабдяване със стоки и услуги във военно време.

(2) Планирането на граждански ресурси за отбрана се основава на документите по [чл. 11, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България](#), на задачите по отбраната на страната, възложени с нормативен акт, на стратегическите и оперативните планове на въоръжените сили, планове за привеждане от мирно във военно положение и планове за мобилизация на въоръжените сили и другите сили от системата за национална сигурност на Република България.

Чл. 5. Финансовото осигуряване на дейностите по [чл. 1](#) се извършва от държавния бюджет, като дейностите, извършвани от общините, са в рамките на средствата за делегираните от държавата дейности за отбрана и от други източници, предвидени в закон или в акт на Министерския съвет.

Глава втора РЕД ЗА ПЛАНИРАНЕ

Чл. 6. Субектите по [чл. 3, ал. 1](#) в рамките на своята компетентност планират:

1. производство или внос на стоки и услуги, необходими за въоръжените сили и другите сили от системата за национална сигурност на Република България с възложени задачи по отбраната на страната;
2. производство или внос на стоки от първа необходимост и друга гражданска продукция за населението;
3. производство или внос на стоки от стратегическо значение за икономиката на страната;
4. извършване на услуги от стратегическо значение за осигуряване на устойчиво функциониране на държавата;
5. трудови, материални, финансови и други ресурси, необходими за изпълнение на дейностите по наредбата.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2011 г. , в сила от 25.10.2011 г.) Планирането на граждански ресурси за отбрана включва следните етапи:

1. възлагане на военновременни задачи на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и на юридическите лица - бюджетни организации;
2. определяне на военновременните потребности на въоръжените сили от граждански ресурси на базата на утвърдените им стратегически и оперативни планове и определяне на военновременните потребности на другите сили от системата за национална сигурност;
3. определяне, по компетентност, на военновременните потребности от граждански ресурси от министерствата, ведомствата, областните управи (Столичната община) и общините (районите), необходими за населението, поддържането на инфраструктурата и функционирането на икономиката и администрацията във военно време;
4. обобщаване на военновременните потребности на страната в Министерството на отбраната и изпращане на заявки до компетентните държавни органи за осигуряване на граждански ресурси за отбрана;
5. проучване, по компетентност, на възможностите на юридически лица и еднолични търговци за производство/доставка на стоки и услуги за военно време за определяне на потенциални изпълнители на военновременни задачи;
6. разработване на държавен военновременен план;
7. провеждане на обществени поръчки за определяне на изпълнители на военновременни задачи и сключване на договори или рамкови споразумения с избраните за изпълнители юридически лица;

8. разработване на военновременни планове от юридическите лица с възложени военновременни задачи;

9. разработване на военновременни планове от министерствата, ведомствата, областните управи (Столичната община) и общините (районите) в съответствие с приетия държавен военновременен план и плановете на юридическите лица с възложени военновременни задачи;

10. разработване на номенклатурни списъци и нормативи (количества) на военновременните запаси, програми за усвояване на изделия по военновременните планове, програми за изработване на контролни (тренировъчни) серии на военни изделия, заявки към ресорните министерства за ресурсно осигуряване на военновременните планове и други.

Чл. 8. Военновременните потребности, задачи и планове (или част от тях) се актуализират по указания на Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната при:

1. промяна на изискванията на някои от документите по [чл. 11, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България](#);

2. промяна на нормативно възложените задачи по отбраната на страната;

3. промяна на структурата или числеността на въоръжените сили за военно време;

4. структурни изменения в органите на изпълнителната власт и техните администрации.

Глава трета

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВОЕННОВРЕМЕННИТЕ ПОТРЕБНОСТИ

Чл. 9. (1) Военновременните потребности от основна военна и гражданска продукция и услуги, необходими за силите от системата за национална сигурност на Република България, се определят от:

1. Министерството на отбраната - за въоръжените сили на Република България;
2. Министерството на вътрешните работи, Държавна агенция "Национална сигурност", Националната разузнавателна служба и Националната служба за охрана - за подчинените им структурни звена с функции в сферата на сигурността;
3. Министерството на правосъдието - за подчинените му структурни звена с функции по охрана на съдебната власт и местата за лишаване от свобода.

(2) Министерствата и ведомствата, извън тези по ал. 1, органите на съдебната власт, областните управи (Столичната община) и общините (районите) в рамките на своята компетентност определят военновременните си потребности от основна гражданска продукция и услуги, включително стоки и услуги от стратегическо значение.

(3) Министерствата, ведомствата, органите на съдебната власт и областните управи (Столичната община) изпращат военновременните си потребности в Министерството на отбраната за обобщаване.

(4) Общините (районите) изпращат военновременните си потребности в съответните областни управи (общини) за обобщаване.

Чл. 10. (1) Военновременните потребности от граждански ресурси на въоръжените сили се определят на базата на утвърдените им стратегически и оперативни планове.

(2) Министерствата и ведомствата определят военновременните си потребности от граждански ресурси в съответствие със задачите по отбраната на страната, възложени с нормативен акт, планове за привеждане от мирно във военно положение, планове за мобилизация, които разработват такива, статистически данни и по разработени от тях методики.

(3) Областните управи (Столичната община) и общините (районите) определят военновременните си потребности от граждански ресурси, включително стоки от първа необходимост за населението, регистрирано като живущо, на база задачите по отбраната на страната, възложени им с нормативен акт, планове за привеждане от мирно във военно положение и броя на населението в съответната териториална единица по норми на потребление, определени в нормативен акт или статистически определени норми.

(4) Военновременните потребности от граждански ресурси се определят от министерствата, ведомствата, областните управи (Столичната община) и общините (районите) с отчитане на мирновременната им дейност, като планиране на съкращаване на дейности и личен състав се допуска само ако възложените военновременни задачи налагат такава необходимост или това е предвидено в нормативен акт.

Чл. 11. Военновременните потребности на страната от граждански ресурси и тяхното разпределение по икономически дейности се включват в държавния военновременен план.

Глава четвърта

ВЪЗЛАГАНЕ НА ВОЕННОВРЕМЕННИ ЗАДАЧИ

Чл. 12. (1) Министерствата и ведомствата, в чиито ресори има юридически лица - потенциални изпълнители на военновременни задачи, организират и провеждат обществени поръчки за определяне на изпълнители на военновременни задачи за:

1. производство, ремонт и доставка на основна военна продукция;
2. производство и доставка на стоки и услуги от стратегическо значение.

(2) Общините могат след съгласуване със съответния областен управител да организират и провеждат обществени поръчки за определяне на изпълнители на военновременни задачи за производство и доставка на стоки и услуги от стратегическо значение за функциониране на съответната община във военно време.

(3) Министерствата и ведомствата, в чиито ресори има търговски дружества, областните управи (Столичната община) и общините (районите) в рамките на своята компетентност организират и провеждат проучване на предмета на дейност, технологичните възможности и производствения капацитет на юридически лица и еднолични търговци за производство/доставка на основна гражданска продукция и услуги от национално, отраслово или местно значение за военно време.

(4) Областните управители (Столичната община) възлагат на кметовете на общините (районите) в съответните области да организират и извършат проучването по ал. 3 за възможности за производство/доставка на гражданска продукция и услуги от местно значение за военно време.

(5) Министерствата и ведомствата въз основа на проучването по ал. 3 изготвят списъци на юридически лица и еднолични търговци - потенциални производители/доставчици на основна гражданска продукция и услуги от национално и отраслово значение за военно време. Списъците по отрасли са информативни и не са задължителни при определяне на изпълнители на военновременни задачи. Списъците са неразделна част от военновременния план на съответното министерство или ведомство.

(6) Областните управители (Столичната община) въз основа на писмени предложения по ал. 4 на съответните кметове на общини (райони) изготвят списъци на юридически лица и еднолични търговци - потенциални производители/доставчици на основна гражданска продукция и услуги от местно значение за военно време. Списъците по области и общини (райони) са информативни и не са задължителни при определяне на изпълнители на военновременни задачи. Списъците представляват неразделна част от военновременните планове на съответните области и общини (райони).

(7) Дейностите по ал. 1 - 6 се извършват от министерствата, ведомствата, областните управи (Столичната община) и общините (районите) в срок до 3 месеца от заявка на Министерството на отбраната за необходимите военновременни потребности на страната.

(8) След извършване на дейностите по ал. 1 - 6 министерствата, ведомствата и областните управи (Столичната община) изпращат до министъра на отбраната писмена информация за:

1. определените по реда на ал. 1 и 2 изпълнители на военновременни задачи за производство, ремонт и доставка на основна военна продукция и стоки и услуги от стратегическо значение, разделени по видове потребности;

2. списъците по ал. 5 и 6 на юридическите лица и едноличните търговци - потенциални производители/доставчици на основна гражданска продукция и услуги за военно време.

Чл. 13. (1) Министерският съвет по предложение на министъра на отбраната възлага военновременни задачи на държавни органи и на юридически лица за осигуряване на граждански ресурси за отбрана.

(2) На юридическите лица, определени по реда на [чл. 12, ал. 1 и 2](#), се възлагат военновременни задачи за:

1. производство, ремонт и доставка на основна военна продукция;

2. производство и доставка на стоки и услуги от стратегическо значение.

(3) Министрите или ръководителите на ведомствата разпределят и възлагат военновременни задачи за осигуряване на граждански ресурси на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към тях и на териториалните подразделения на своите администрации съобразно военновременната задача на министерството или ведомството, което ръководят.

(4) Конкретното разпределение на поставените военновременни задачи между подразделенията на дружества или дружествата от холдингови обединения с повече от 50 на сто държавно (общинско) участие се извършва от съответния ресорен министър или ръководител на ведомство (кмет на община), в чийто отрасъл (община) се намират дружествата или холдинговите обединения.

(5) При промяна на предмета на дейност, реструктуриране, обявяване в несъстоятелност или ликвидация на юридическо лице с възложени военновременни задачи в срок два месеца от настъпване на събитието ресорният държавен орган (кмет на община) изготвя предложение до министъра на отбраната за превъзлагане или снемане на военновременните задачи.

(6) Ежегодно до 31 октомври министърът на отбраната извършва преглед на постъпилите предложения по ал. 5 и при необходимост прави предложение до Министерския съвет за превъзлагане или снемане на военновременни задачи.

(7) Ежегодно министерствата, ведомствата, областните управи (Столичната община) и общините (районите) в рамките на своята компетентност извършват преглед на списъците по [чл. 12, ал. 5](#) (по отрасли) и ал. 6 (по териториални единици) и при необходимост организират тяхната актуализация.

(8) Превъзлагането или снемането на военновременни задачи на юридически лица и актуализацията на списъците по [чл. 12, ал. 5 и 6](#) се отразяват в съответните военновременни планове.

Глава пета
РАЗРАБОТВАНЕ НА ВОЕННОВРЕМЕННИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.
ВОЕННОВРЕМЕНЕН БЮДЖЕТ

Раздел I
Общи положения

Чл. 14. (1) Военновременните планове включват текстова и таблична част:

1. В текстовата част се описват: основанието и целта за разработване на плана; мирновременният предмет на дейност и характерните особености на съответната организация, разработваща плана; ограничения и други предпоставки; приложима отраслова икономическа информация; приложима регионална (териториална) географска, демографска, социална, икономическа и друга информация.

2. В табличната част се включват таблици и форми, съдържащи информация за: поставените военновременни задачи; дейности и производствени програми за тяхното изпълнение (когато е приложимо); разчети за ресурсното осигуряване на плановете; друга приложима информация.

(2) Формите и таблиците на военновременните планове са унифицирани и се предлагат от министерствата, ведомствата и областните управи (Столичната община), обобщават се в Министерството на отбраната и се приемат от Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната.

(3) Текстовата и табличната част могат да включват и друга специфична информация съобразно особеностите на съответната организация, разработваща плана, по преценка на нейния ръководител.

Раздел II

Държавен военновременен план

Чл. 15. (1) С държавния военновременен план се организира осигуряването на граждански ресурси за въоръжените сили, населението, поддържането на инфраструктурата, функционирането на икономиката, органите на държавната власт и техните администрации във военно време.

(2) Държавният военновременен план съдържа информация за целите и задачите на държавните органи, обобщени данни за военновременните потребности, възможности за производство и доставка на стоки и услуги за военно време по икономически отрасли и по териториални единици и друга информация.

(3) При изготвяне на държавния военновременен план се спазва редът за планиране на граждански ресурси за отбрана по чл. 7 от наредбата.

(4) Министерството на отбраната организира разработването на държавен военновременен план по структура, форми и таблици, приети от Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната.

(5) Проектът на държавен военновременен план се разглежда от Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната и се внася за приемане от Министерския съвет.

(6) Преглед и при необходимост частична или цялостна актуализация на държавния военновременен план се извършва по указания на Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната:

1. на всеки две години;

2. при промяна в изискванията на някои от документите по [чл. 11, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България](#);

3. при промяна на задачите по отбраната на страната, възложени с нормативен акт;

4. при промяна в структурата или числеността на въоръжените сили за военно време, значителни изменения в структурата на министерствата и ведомствата или в административно-териториалното деление на страната.

Раздел III

Ведомствен военновременен план

Чл. 16. (1) Министерствата и ведомствата (включително органите на съдебната власт - съд, прокуратура и следствие) и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към тях разработват военновременни планове, чрез които се осигурява изпълнението на военновременните задачи на съответния държавен орган и подчинените му административни структури.

(2) Военновременните планове по ал. 1 се разработват по ведомствени методики и отразяват специфичните функции, задачи и структура на съответната администрация и нейната работа във военно време.

(3) Ведомствените военновременни планове съдържат:

1. административно-правна и обща отраслово-икономическа информация;
2. задачи по отбраната на страната, възложени с нормативен акт на съответните държавни органи;
3. списъци на юридическите лица от съответния ресор с възложени военновременни задачи (за министерствата и ведомствата, които имат такива);
4. списъци по [чл. 12, ал. 5](#) (когато е приложимо);
5. информация за ресурсното осигуряване на плана;
6. друга приложима информация.

(4) Военновременните планове на министерствата и ведомствата, в чиито структури има сили от системата за национална сигурност на Република България, и плановете на органите на съдебната власт (съд, прокуратура и следствие) отразяват специфичните им задачи в сферата на сигурността, опазване на общественения ред и законност, правораздаване, охрана на съдебната власт и местата за лишаване от свобода.

(5) Министерствата и ведомствата, в чиито ресори има юридически лица с възложени военновременни задачи, разработват плановете си на базата на разработени военновременни планове на тези юридически лица.

(6) Второстепенните разпоредители с бюджетни кредити и териториалните структури на министерствата и ведомствата разработват военновременни планове съобразно военновременните задачи, възложени с нормативен акт или от съответния министър или ръководител на ведомство.

Раздел IV

Териториални военновременни планове

Чл. 17. (1) Областите (Столичната община) и общините (районите) разработват военновременни планове, с които се планират граждански ресурси за отбрана за осигуряване на населението със стоки от първа необходимост, защитата на населението и инфраструктурата, поддържане на устойчиво функциониране на администрацията, социалните дейности и икономиката на съответната териториална единица.

(2) В плана на областта (Столичната община)/общината (районите) се съдържа:

1. административно-правна, регионална (териториална), отраслово-икономическа и демографска информация за съответната област (община, район);
2. задачи по отбраната на страната, възложени с нормативен акт;
3. разчет за осигуряване на населението със стоки от първа необходимост, а при необходимост и разчет за преразпределение на тези стоки между общините (районите, населените места) на територията на областта (общината);
4. военновременни потребности за: осигуряване защита на населението; поддържане на местната инфраструктура; поддържане на основни административни, социални и икономически дейности в общините съгласно Закона за местното самоуправление;
5. обобщени данни от плановете на териториални структури на централната администрация и юридически лица от областта (общината) с възложени военновременни задачи;
6. списъци по [чл. 12, ал. 6](#);
7. информация за ресурсното осигуряване на плана;
8. друга приложима информация.

(3) Планът на областта се разработва от съответната областна администрация въз основа на плановете на общините на нейна територия.

(4) Планът на общината се разработва от съответната общинска администрация. Плановете на общините с районно деление се разработват на база плановете на районите.

Раздел V

Военновременен план на юридически лица

Чл. 18. (1) Юридическите лица, на които са възложени военновременни задачи, разработват военновременен план.

(2) Военновременният план на юридическото лице включва административно-правна информация относно правосубектността на юридическото лице, възложените му военновременни задачи, военновременна производствена програма, ресурсно осигуряване и друга приложима информация по указания на ресорния държавен орган, непосредствено контролиращ изпълнението на военновременните задачи.

(3) Ръководителите на юридически лица, на които са възложени военновременни задачи, назначават със заповед постоянна комисия, която:

1. организира създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност;
2. организира разработване и актуализиране на необходимата техническа документация;
3. организира дейности по усвояване на военни изделия;
4. организира разработване, изпитване и приемане на контролни (тренировъчни) серии за производство (ремонт) на изделия;
5. осъществява контрол върху състоянието на военновременните мощности и военновременните запаси;
6. извършва други дейности по подготовката на юридическото лице за работа във военно време.

Чл. 19. Юридически лица и еднолични търговци - потенциални производители/доставчици на основна гражданска продукция и услуги за военно време, включени в списъците по [чл. 12, ал. 5 и 6](#), не разработват военновременни планове.

Раздел VI

Ресурсно осигуряване на плановете

Чл. 20. Субектите по [чл. 3, ал. 1](#), които изготвят военновременни планове, планират трудови, материални, финансови и други ресурси за осигуряване изпълнението на плановете и поставените им военновременни задачи.

Чл. 21. (1) Планирането на трудови ресурси има за цел да осигури необходимия капацитет от ръководни кадри, специалисти и работници за изпълнение на военновременните задачи.

(2) Планирането на трудови ресурси включва:

1. определяне на потребността от ръководни кадри, специалисти и работници за работа на държавната администрация във военно време и изпълнение на военновременните задачи на юридическите лица;

2. организиране на отсрочване от мобилизация във въоръжените сили на необходимите за военновременното производство ръководни кадри, специалисти и работници и организиране на тяхната подготовка и обучение;

3. подготовка на трудови ресурси за евакуация, ремонт и поддържане на обектите от критичната инфраструктура;

4. организиране на попълнението на недостигащите трудови ресурси.

(3) Ръководните кадри, специалистите и работниците, необходими за изпълнението на военновременните задачи, които подлежат на мобилизация, се отсрочват от повикване във въоръжените сили по ред, определен с акт на Министерския съвет.

Чл. 22. (1) Материалните ресурси, необходими за изпълнение на военновременните планове, включват мощности, суровини, материали, възли, детайли, инструментална екипировка, резервни части, гориво-смазочни материали и други.

(2) Планираните материални ресурси трябва да отговарят на спецификата и обема на възложените военновременни задачи.

Чл. 23. (1) Военновременните мощности представляват техника (транспортна и специална), производствени площи, машини, съоръжения, техническо оборудване и други и се създават в мирно време по реда на [Наредбата за усвояване на военни изделия и за създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност на националното стопанство](#), приета с Постановление № 344 на Министерския съвет от 1994 г. (ДВ, бр. 9 от 1995 г.).

(2) Техниката, необходима за изпълнението на военновременните задачи, която подлежи на мобилизация, се отсрочва от повикване във въоръжените сили по ред, определен с акт на Министерския съвет.

Чл. 24. (1) Юридическите лица с поставени военновременни задачи за производство (ремонт) на военна продукция и по изключение за производство на стоки и услуги от стратегическо значение планират военновременни запаси от готови изделия, възли, детайли, материали, суровини, енергоносители и други.

(2) Министерството на отбраната и другите министерства и ведомствата, в чиито структури има сили от системата за национална сигурност на Република България, за осигуряване на своите военновременни потребности планират военновременни запаси от готова продукция: военна продукция, резервни части, гориво-смазочни материали, продоволствие и друга гражданска продукция.

(3) Министерският съвет определя нормативи (в дни) за създаване на военновременни запаси по ал. 1 и 2 по предложение на министъра на отбраната съгласувано с министерствата и ведомствата, в чиито структури има сили от системата за национална сигурност на Република България или в чиито ресор има юридически лица с възложени военновременни задачи, както и с Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси".

Чл. 25. (1) Юридическите лица по [чл. 24, ал. 1](#) планират военновременни запаси в съответствие с поставените им военновременни задачи, с нормативите (в дни) по [чл. 24, ал. 3](#) и по производствени норми, определени в съответните конструктивни и технологични документации.

(2) Юридическите лица по [чл. 24, ал. 1](#) планират военновременни запаси от готови или полуготови изделия, когато изделията не могат да бъдат произведени в определения срок, съгласно поставените им военновременни задачи или разработените военновременни планове.

(3) Юридическите лица по [чл. 24, ал. 1](#) изготвят писмени предложения до ресорните държавни органи за необходимите им номенклатури и количества военновременни запаси в съответствие с разработените си военновременни планове.

(4) Ресорните държавни органи на юридическите лица по [чл. 24, ал. 1](#) и държавните органи, в чиито структури има сили от системата за национална сигурност на Република България, изготвят писмени предложения за необходимите им номенклатури и количества военновременни запаси до министъра на отбраната, който след обобщаване съвместно с председателя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" ги внася за приемане в Министерския съвет.

Чл. 26. Създаването, съхраняването, обновяването и освобождаването на военновременни запаси и финансирането на тези дейности се осъществява по реда на Закона за държавните резерви и военновременните запаси.

Раздел VII

Военновременен бюджет

Чл. 27. (1) Във военно време дейностите на субектите по [чл. 3, ал. 1](#) се финансират от военновременния бюджет на страната.

(2) Държавните органи, общините и юридическите лица, които изготвят военновременни планове, заявяват и необходимите им финансови средства за изпълнение на плановете. Финансовите средства се включват във военновременния бюджет на страната.

(3) За военновременна дейност на юридически лица и еднолични търговци - потенциални производители/доставчици на основна гражданска продукция и услуги за военно време по [чл. 12, ал. 5 и 6](#), се планират финансови средства по военновременния бюджет на съответния държавен орган (община). Финансовите средства следва да са обвързани с обема продукция/услуги, които ще бъдат възложени за производство/доставка във военно време.

(4) Министърът на финансите разработва методика за съставяне и изпълнение на военновременния бюджет на страната и я внася за одобряване от Междуведомствения съвет по въпросите на военнопромишления комплекс и мобилизационната готовност на страната към Министерския съвет. Методиката се приема от Министерския съвет.

(5) Изготвянето на проекта на военновременен бюджет на страната се осъществява от министъра на финансите съвместно с министъра на отбраната и съгласувано с Българската народна банка въз основа на методиката по ал. 4 и на държавния военновременен план.

(6) Съставянето на проектите на военновременните бюджети на министерствата и ведомствата, областните управи и общините се извършва при спазване на бюджетните насоки и указания на министъра на финансите по [чл. 36, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България](#).

Раздел VIII

Утвърждаване и привеждане в изпълнение на военновременните планове, методическо ръководство и контрол, взаимодействие и обмен на информация

Чл. 28. (1) Държавният военновременен план и военновременните планове на субектите по [чл. 3, ал. 1](#) могат да бъдат приведени в изпълнение частично или пълно за част или за цялата територия на страната при настъпване на някои от обстоятелствата по [чл. 108](#) или [110 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България](#).

(2) Привеждането в изпълнение на военновременните планове се извършва по реда на [чл. 20, т. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България](#). В предложението на Министерския съвет се посочва дали привеждането в действие да става върху цялата територия или само на част от нея, дали да се приведе изцяло или частично в действие определен военновременен план.

Чл. 29. Военновременните планове се утвърждават по следния ред:

1. военновременните планове на юридическите лица се утвърждават от ресорния министър, от ръководителя на ведомство или от кмета на община (за общинските дружества или дружества с преобладаващо общинско участие, на които са поставени военновременни задачи);
2. военновременните планове на общините се утвърждават от съответния областен управител;
3. военновременните планове на районите на общините се утвърждават от съответния кмет на община;
4. военновременните планове на министерствата, ведомствата и областите (Столичната община) се утвърждават от техния ръководител след съгласуване с Министерството на отбраната;
5. военновременните планове на органите на съдебната власт (съд, прокуратура и следствие) се утвърждават от съответния административен ръководител след съгласуване с Министерството на отбраната.

Чл. 30. Общото методическо ръководство по разработването и поддържането на военновременните планове на субектите по [чл. 3, ал. 1](#) се извършва от министъра на отбраната, а прякото ръководство - от съответния държавен орган, непосредствено контролиращ изпълнението на военновременните задачи.

Чл. 31. (1) Контролът по разработването и поддържането на военновременните планове се извършва от държавните органи в рамките на тяхната компетентност по отношение на подчинените им териториални административни структури и второстепенни разпоредители с бюджетни кредити.

(2) Министърът на отбраната или определено от него длъжностно лице осъществява контрол върху разработването и поддържането на военновременните планове на областите (Столичната община).

(3) Областните управители или определени от тях длъжностни лица осъществяват контрол върху разработването и поддържането на военновременните планове на общините в съответната област.

(4) Съответният ресорен министър (ръководител на ведомство) или определено от него длъжностно лице осъществява контрол върху разработването и поддържането на военновременните планове на юридическите лица с възложени военновременни задачи в отрасъла.

(5) Кметовете на общини или определени от тях длъжностни лица осъществяват контрол върху разработването и поддържането на военновременните планове на общинските дружества или дружества с преобладаващо общинско участие с възложени военновременни задачи и на военновременните планове на районите при общините с районно деление.

(6) Контролът по изпълнението на сключените рамкови споразумения и договори се осъществява от техния възложител или от определен от него орган или длъжностно лице.

Чл. 32. (1) В процеса на планиране министерствата, ведомствата, териториалните им структури, териториалната администрация и задължените юридически лица обменят планова информация.

(2) Националният статистически институт за изпълнение на дейностите по наредбата чрез своите централни и териториални структури предоставя необходимата статистическа информация на министерствата, ведомствата, териториалните им структури и териториалната администрация в касаещия ги обем.

(3) Министерствата, ведомствата (включително органите на съдебната власт - съд, прокуратура и следствие) и областните управи (Столичната община) предоставят в Министерството на отбраната обобщени данни от проектите на военновременните си планове, както и друга информация, необходима за разработване на държавния военновременен план.

Раздел IX

Програми

Чл. 33. (1) Министърът на отбраната въз основа на писмени предложения от държавни органи, в чиито ресори има юридически лица с възложени военновременни задачи, изготвя програма за усвояване на производство (ремонт) на военни изделия и за изработване на контролни (тренировъчни) серии за производство (ремонт) на военна продукция от юридическите лица. Предложенията включват и прогнозен разчет на необходимите финансови средства.

(2) Програмата по ал. 1 се приема от Министерския съвет след разглеждане в Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната. Програмата включва прогнозен разчет на необходимите финансови средства.

(3) Въз основа на приетата от Министерския съвет програма заинтересуваните държавни органи изготвят годишни програми за усвояване на производство (ремонт) на военни изделия и за изработване на контролни (тренировъчни) серии за производство (ремонт) на военна продукция от юридическите лица с възложени военновременни задачи от техния ресор.

(4) Финансирането на програмите се осигурява от държавния бюджет с разработване и приемане на годишните бюджети на държавните органи.

Глава шеста

СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ И РАМКОВИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Чл. 34. (1) Между държавните органи, непосредствено контролиращи изпълнението на военновременните задачи, и юридическите лица, избрани по реда на [чл. 12, ал. 1 и 2](#), се подписват рамкови споразумения за производство/доставка на стоки или услуги във военно време или договори за услуга за поддържане на готовност за работа във военно време.

(2) В случаите на сключени рамкови споразумения по ал. 1 във военно време, при повишена опасност от военен конфликт или при въвеждане на военновременните планове в действие държавните органи въз основа на тези споразумения сключват с юридическите лица договори за изпълнение на военновременни задачи с конкретни параметри за производство/доставка на стоки или услуги.

(3) Във военно време, при повишена опасност от военен конфликт или при въвеждане на военновременните планове в действие държавните органи сключват договори за производство/доставка на гражданска продукция или услуги с един или няколко изпълнители при условията на действащото в тези случаи законодателство. Тези изпълнители не е задължително да са включени в списъците на юридическите лица и едноличните търговци - потенциални производители/доставчици на основна гражданска продукция по [чл. 12, ал. 5 и 6](#).

(4) Юридическите лица, сключили рамкови споразумения или договори по ал. 1, предоставят при поискване от органите, извършващи контрол по мобилизационната готовност на страната, информация относно своя капацитет и готовност за производство или доставка на стоките или услугите по сключеното рамково споразумение или сключения договор.

(5) Допуска се договаряне за изпълнение на военновременни задачи с юридически лица и еднолични търговци, избрани за изпълнители на обществени поръчки за извършване на дейности по доставка в мирно време на военна или гражданска продукция или изпълнение на услуги (включително стоки и услуги от стратегическо значение), ако това е било предвидено в обявлението за откриване на процедурата по възлагане на обществената поръчка.

Чл. 35. На юридически лица с възложени военновременни задачи, сключили рамкови споразумения или договори за тяхното изпълнение, ресорният държавен орган издава удостоверение (сертификат) за национален изпълнител на военновременна задача.

Чл. 36. (1) Обект на рамковите споразумения за производство/доставка във военно време в зависимост от спецификата на военновременната задача са:

1. производство и доставки на стоки и услуги от юридически лица с регистрация в страната;
2. поддържане на производствени мощности за работа във военно време;
3. доставки на стоки и услуги от внос.

(2) Обект на договорите за поддържане на готовност за работа във военно време са:

1. поддържане на военновременни мощности;

2. съхраняване на техническа документация за военни изделия;
3. поддържане на защитени обекти и укрития за най-голямата военновременна работна смяна;
4. обслужване на противохимически средства за защита на личния състав;
5. провеждане на организационни мероприятия (учения, сборове, семинари, работни срещи и др.) за поддържане готовността на личния състав за работа във военно време;
6. обучение на персонал по въпросите на отбранително-мобилизационната подготовка и планирането на граждански ресурси;
7. други дейности, свързани с поддържането на готовност за работа във военно време.

(3) Финансовите средства за осигуряване на договорите и рамковите споразумения се планират от държавните органи съгласно единната бюджетна класификация, утвърдена от министъра на финансите. Заинтересуваните държавни органи представят заявките за необходимите им финансови средства в Министерството на отбраната преди започване на бюджетната процедура.

(4) Министерството на отбраната анализира и обобщава заявките по ал. 3 и ги внася за одобряване от Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната.

(5) Държавните органи въз основа на решението на Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната по ал. 4 включват одобрените им финансови средства в проектобюджетите си за съответната година.

(6) Държавните органи в едномесечен срок от приемането на постановлението за изпълнение на държавния бюджет информират Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната и Министерството на отбраната за предвидените средства по техните бюджети за изпълнение на военновременни задачи.

Чл. 37. Юридическите лица усвояват производството на ново военно изделие по решение на Министерския съвет и след сключен договор с ресорния държавен орган, като оформят дело на изделието.

Чл. 38. (1) Юридическите лица с възложени от Министерския съвет военновременни задачи за производство (ремонт) на военна продукция поддържат готовност за работа във военно време чрез производство на контролни (тренировъчни) серии.

(2) За производството на контролни (тренировъчни) серии на усвоени военни изделия (или усвоен ремонт) се сключва договор между юридическото лице и ресорния държавен орган.

(3) Производството на контролни (тренировъчни) серии се извършва в съответствие с действащите държавни стандарти.

(4) Произведените изделия от контролни (тренировъчни) серии, които отговарят на изискванията и държавните стандарти, се завеждат задбалансово от юридическото лице

производител като военновременни запаси във връзка с [чл. 25, ал. 2](#) от наредбата или се предават безвъзмездно на държавния орган, който е техен потребител във военно време.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Граждански ресурси за отбрана" са трудови (човешки) ресурси, стоки и услуги (включително ремонт на изделия) от национално производство или внос, материални, финансови и други ресурси, необходими на въоръжените сили, другите сили от системата за национална сигурност на Република България, държавната и местната администрация, населението и икономиката за изпълнение на нормативно възложени задачи по отбраната на страната, защита и осигуряване на населението, поддържане на административни, социални и икономически дейности и инфраструктура за устойчиво функциониране на държавата във военно време.

2. "Военна продукция" представлява въоръжение, техника, бойни припаси и други, попадащи в списъка на оръжията по смисъла на [чл. 2, ал. 1 от Закона за експортния контрол на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба](#), необходими на въоръжените сили и другите сили от системата за национална сигурност на Република България за изпълнение на задачи по отбраната на страната.

3. "Военно изделие" е конкретно изделие от военната продукция, попадащо в списъка на оръжието по смисъла на [Закона за експортния контрол на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба](#).

4. "Гражданска продукция (стоки) и граждански услуги" са стоките и услугите, необходими на въоръжените сили и другите сили от системата за национална сигурност на Република България, населението, държавната и местната администрация и икономиката за работа във военно време, които не попадат в категорията военна продукция.

5. "Стоки от стратегическо значение" са част от гражданската продукция и са тези стоки, които са от особена важност за функционирането на държавата във военно време.

6. "Услуги от стратегическо значение" са част от гражданските услуги и са тези административни, икономически и социални дейности, които са от особена важност за функционирането на държавата, защитата и осигуряването на населението и поддържането на инфраструктурата във военно време, като:

- а) административна дейност на държавните органи;
- б) функциониране на банковата система и паричното обращение;
- в) съдопроизводство и функциониране на съдебната система;
- г) опазване на обществения ред и функциониране на правоохранителната система;
- д) здравеопазване;
- е) социални и социално-осигурителни дейности;
- ж) логистика, транспорт, съхраняване и спедиция;
- з) информационно осигуряване и комуникации;

- и) добив, преработка и доставка на енергоносители;
- к) производство, пренос и разпределение на електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ;
- л) услуги по водоснабдяване и канализация;
- м) поддържане на енергийната, транспортната, комуникационната и ВиК инфраструктура;
- н) опазване на околната среда и водите;
- о) образование (обучение);
- п) опазване на културни ценности;
- р) изследвания и развойна дейност и др.

7. "Основна военна и гражданска продукция и услуги" са тези стоки и услуги по т. 2, 4, 5 и 6, които осигуряват минималните военновременни потребности, необходими за ефективно изпълнение на задачите по отбраната на страната.

8. "Стоки от първа необходимост" са:

- а) хранителни стоки - хляб, мазнини, сирене и кашкавал, захар, ориз, тестени изделия, варива (фасул, леща) и яйца;
- б) нехранителни стоки - памучни и тип памучни, вълнени и тип вълнени (за мъже и за жени), долно трикотажно облекло, горно трикотажно облекло, чорапи (чорапогачи), обувки и сапун.

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Военновременните потребности по [чл. 9, ал. 1 и 2](#) се определят в тримесечен срок от влизането в сила на наредбата.

§ 3. До определянето на нови военновременни потребности на страната по реда на наредбата важат военновременните потребности, утвърдени с [Постановление № 90 на Министерския съвет от 2008 г.](#) за утвърждаване на военновременните потребности на страната за производство и доставка на основна военна и гражданска продукция и услуги (ДВ, бр. 47 от 2008 г.).

§ 4. До определянето на нови военновременни задачи на юридически лица по реда на наредбата важат военновременните задачи, утвърдени с [Постановление № 293 на Министерския съвет от 2008 г.](#) за утвърждаване на военновременни задачи на юридически лица за производство на основна военна и гражданска продукция и услуги (ДВ, бр. 105 от 2008 г.).

§ 5. Методическото ръководство и контролът по изпълнението на наредбата и на дейностите по планиране на граждански ресурси за отбрана се възлагат на министъра на отбраната.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 6. Наредбата се приема на основание [чл. 11, ал. 5](#), [чл. 12, ал. 3](#), [чл. 34](#) и [чл. 45, ал. 1 и 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България](#).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към [Постановление № 286 на Министерския съвет от 18 октомври 2011 г. за възлагане на военновременни задачи по отбраната на страната на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и на юридическите лица - бюджетни организации](#)

(ДВ, бр. 83 от 2011 г., в сила от 25.10.2011 г.)

.....

§ 2. В [Наредбата за планиране на граждански ресурси за отбрана](#), приета с Постановление № 267 на Министерския съвет от 2010 г. (ДВ, бр. 93 от 2010 г.), [чл. 7](#) се изменя така:

.....

§ 4. Държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и юридическите лица - бюджетни организации, да определят военновременните си потребности и да ги изпратят в Министерството на отбраната в срок до 31 октомври 2011 г.

.....